

RAFAEL RODRÍGUEZ VILLARINO, deputado e voceiro do Grupo Provincial Socialista da Deputación de Ourense, en base ó previsto na Lei de Bases Reguladora do Réxime Local, ó artigo 91 e 97, entre outros, do R.O.F. e o Regulamento da Corporación presenta unha **MOCIÓN SOBRE AS IRREGULARIDADES NO REPARTO DE FONDOS PÚBLICOS DA DEPUTACIÓN DE OURENSE ENTRE ENTIDADES LOCAIS DA PROVINCIA**

As desigualdades e irregularidades na distribución de fondos públicos da Deputación de Ourense entre os municipios da provincia, son unha realidade constatada xa en varias ocasións por entes independentes como o Consello de Contas, máximo órgano fiscalizador das contas e da xestión económico-financeira do sector público galego.

Un extenso informe conclúe que o procedemento máis empregado para repartir cartos entre as entidades locais foron as subvencións a dedo –o 84 %–, incumprindo así o estipulado na Lei Xeral de Subvencións, na que se determina que o procedemento ordinario debe ser a concorrència competitiva. O documento tamén denuncia que a contratación menor a dedo e sen publicidade é o procedemento de adxudicación máis habitual, superando o 80% do volume total. “Adxudicáronse por este procedemento absolutamente todos os contratos do plan provincial de cooperación ás obras e servizos cos municipios”, salienta.

Contas vén de emitir un novo informe no que fiscaliza polo miúdo os criterios de distribución de recursos económicos entre os concellos da provincia a través dos plans provinciais e a eficiencia deste gasto público, no período comprendido entre 2003 e 2019. As conclusións son novamente demoledoras e amosan o agravamento das desigualdades e irregularidades ao longo dos últimos anos.

Asegura este ente público que a deputación ourensá “debe garantir” que a actividade de fomento se desenvolva baixo os principios de “legalidade, eficiencia, eficacia, economía, transparencia e igualdade” e que os criterios de distribución “sexan obxectivos e equitativos”, algo que non está a suceder. Respecto da planificación critica a “dispersión” das liñas de axuda; a “ausencia” total dunha coordinación dos fondos; a “utilización recorrente” de convenios interadministrativos de carácter subvencional discrecional; “incoherencias” entre as necesidades reais de dotacións e as axudas achegadas aos concellos ou a ausencia da acreditación da sustentabilidade dos proxectos.

En relación cos criterios de reparto estipulados pola deputación, conclúe o informe que a distribución dos cartos “non consegue corrixir os desequilibrios territoriais, nin logra que redunde nos concellos de menor capacidade económica”, que deberían ser dous dos obxectivos principais destes instrumentos de cooperación. De feito, insiste en que “as comprobacións realizadas” amosan que “non existe correlación entre a capacidade económica dos concellos e o importe da renda por habitante obtida” a través dos proxectos ou obras financiados mediante os fondos provinciais.

Contas afonda en que o goberno da institución non elaborou unha normativa específica para os plans provinciais e, a pesar de que si aprobou un plan estratéxico de subvencións, este non contén nin os preceptivos indicadores de avaliación nin medidas correctoras.

Os e as técnicos aseveran en numerosas ocasións que a falta dun plan único é un problema que supón “discrecionalidade” e “ineficiencia” no gasto público. A ausencia de criterios adicionais, máis aló da distribución lineal destes fondos mediante plans inconexos, supón un reparto “non equitativo”. Tamén destacan que se incumpre reiteradamente o deber de incorporar unha análise dos custos efectivos dos servizos municipais.

Así mesmo evidencian a existencia das trabas impostas pola Deputación de Ourense para a contratación directa de obras por parte dos concellos, unha estratexia que permite ao goberno provincial, como acreditan outros informes, armar un sistema de contratacións masivas a dedo entre un mesmo grupo de empresas.

De feito, neste pormenorizado análise, asegúrase que o goberno provincial no promove a concorrência competitiva porque “os procedementos de contratación empregados foron o negociado sen publicidade e a contratación menor, sen baixas na adjudicación do contrato”, o que pode supor unha “perda da eficiencia” deste precepto legal.

Os expertos e expertas poñen o seu foco na concesión directa de subvencións –proceder que debería ser excepcional–, unha irregularidade que creceu exponencialmente ao longo dos últimos anos. Dos exercicios analizados advirten que representou o 30 % do importe das achegas da institución provincial en 2006; do 51 % no 2011; do 57 % no ano 2015 e do 76 % durante o exercicio de 2016. Explican ademais que o goberno provincial non xustifica individualizadamente o recorrente uso deste sistema, incumprindo as obrigas marcadas na lexislación vixente.

A dispersión das axudas tamén é motivo de fonda crítica. “A aprobación dun plan que agrupe as distintas liñas implica un incremento nas achegas” e “permite aos municipios unha mellora na planificación e xestión dos fondos, que debe implicar maior eficiencia na xestión dos investimentos e tamén na propia tramitación administrativa”, advirte o informe. Para o Consello de Contas un “plan integrador” é un indicador claro de eficiencia na planificación, xestión de fondos, investimentos e tramitación administrativa, aspectos que cuestiona no reiterado obrar da Deputación de Ourense.

En base aos informes técnicos, resulta evidente que o reparto destes fondos públicos sen criterios obxectivos e equitativos é unha práctica irregular, que retroalimenta redes clientelares e provoca desigualdades entre veciños e veciñas dunha mesma provincia en función da cor política dos seus gobernos locais. Este proceder, dirixido directamente desde a presidencia da Deputación de Ourense, está a crear unha veciñanza de primeira categoría e outra de segunda.

En coherencia coas disposicións lexislativas e coa democracia máis elemental, é de obrigado cumprimento que as deputación aproben plans de cooperación cos municipios do

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

seu territorio. A institución provincial, a través destes plans, debe garantir os principios de solidariedade, equidade e o equilibrio intermunicipal, así como a prestación integral e adecuada dos servizos municipais, ademais de participar na súa coordinación interadministrativa a todos os niveis. A planificación e distribución destes fondos debe fundamentarse en criterios obxectivos, equitativos e democráticos, baixo os principios de transparencia, boa fe, confianza lexítima e lealdade institucional, tal e como insiste o Consello de Contas en todos os seus informes, algo que non está a suceder en Ourense.

Os plans provinciais deben servir para corrixir desequilibrios territoriais, de tal forma que os municipios que se atopen en niveis de desenvolvemento máis baixos en canto a infraestruturas ou equipamentos, poidan ter recursos e medios para prestar servizos ou executar proxectos en igualdade de condicións. Isto tampouco está a acontecer en Ourense. Ademais, segundo o ente fiscalizador, estas situacións de discrecionalidade, descoordinación, falta de transparencia e desigualdades están a agravarse nos últimos anos.

Estas decisións políticas discrecionais contrastan cos sistemas empregados polas outras tres deputacións galegas, tal e como detalla o Consello de Contas nos seus informes. Na Coruña, Lugo e Pontevedra contan, desde hai anos, cun sistema de distribución de fondos públicos unificado e equitativo, mediante o que canalizan as transferencias económicas aos concellos nun plan anual. Este plan, que pode sumar ata o 25 % dos recursos económicos, permite simplificar trámites administrativos; impulsar a equidade, democracia e os criterios ponderados, así como a supresión da discrecionalidade.

Por todo o exposto, o grupo socialista presenta a seguinte **PROPOSTA DE ACORDO**:

1. Instar á Deputación Provincial de Ourense á aprobación dun plan que integre as distintas liñas de axudas ás entidades locais, o que supoñería un incremento das contribucións e permitía aos municipios unha mellor planificación e xestión dos fondos, así como unha maior eficiencia na xestión dos investimentos e da propia tramitación administrativa dos expedientes.
2. Instar á Deputación Provincial de Ourense a aprobar unha regulación técnica específica para os plans provinciais de cooperación de obras ou servizos de competencia municipal e outros plans ou instrumentos específicos de asistencia e cooperación para a realización de investimentos, actividades e servizos municipais.
3. Instar á Deputación Provincial de Ourense a incorporar unha análise do custo dos servizos municipais nos criterios de reparto dos fondos públicos entre os concellos da provincia a través de plans provinciais, criterios que deberían ter en conta, entre outros, a poboación do municipio; o número de núcleos habitados; a superficie municipal ou o envellecemento dos habitantes empadroados.
4. Instar á Deputación Provincial de Ourense a incluír nos plans de obras e servizos todas as actuacións das entidades locais que respondan a este obxecto, aplicando o

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

carácter absolutamente excepcional da formalización de convenios administrativos discrecionais, xustificando a elección desta opción en cada caso.

5. Instar á Deputación Provincial de Ourense a adoptar medidas que garantan que as axudas previstas nos plans provinciais permitan aos concellos con menor capacidade económica o impulso real das súas economías locais e da súa actividade administrativa, incluíndo mecanismos de comprobación dos resultados.

En Ourense, 14 de xaneiro de 2022.

Asinado: Rafael Rodríguez Villarino.

SR. PRESIDENTE DA DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE